

JOGOK, LEHETŐSÉGEK ÉS MÓDSZEREK A GYEREKEK ÉRDEMI RÉSZVÉTELÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁHOZ

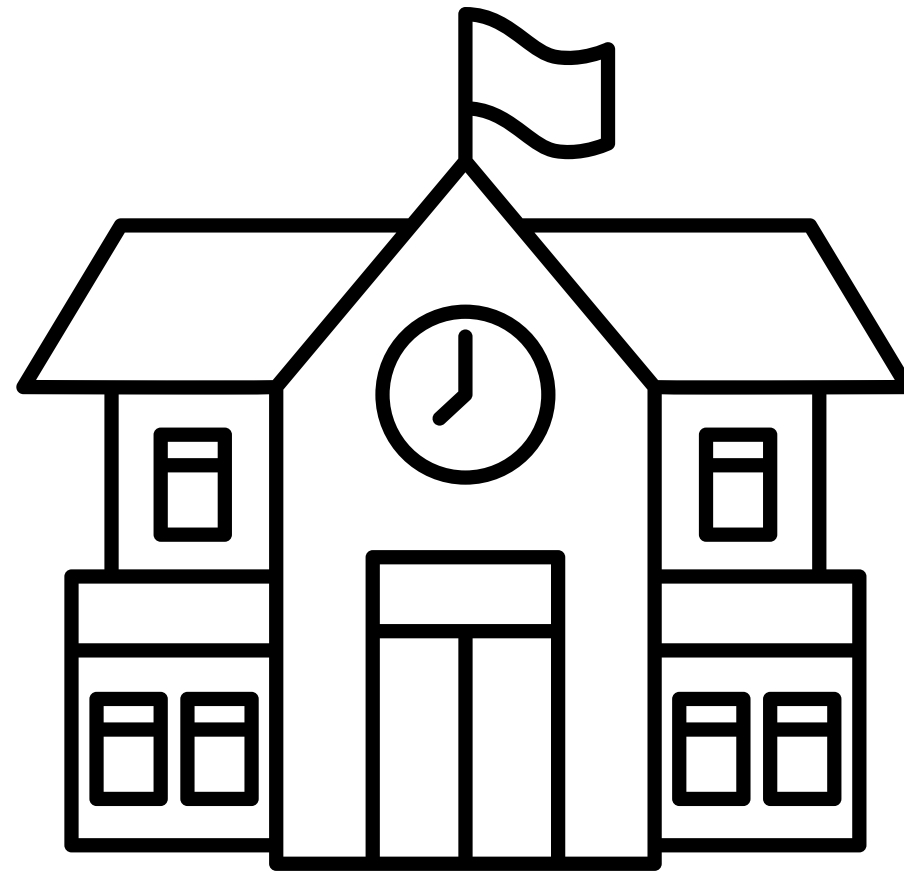
Németh Barbara, PhD, LLM

Lumos Gyermek- és Felnőtt Pszichiátriai és Pszichoterápiás Rendelő, Oktató és Kutató Központ

Gyermekjogok környezeti és klímaügyekben szakmai nap

2025. november 6.

MIÉRT?

valóság

cél

GYERMEKRÉSZVÉTEL

ENSZ Gyermekjogi egyezményének alapelve
Jogok egy csoportja

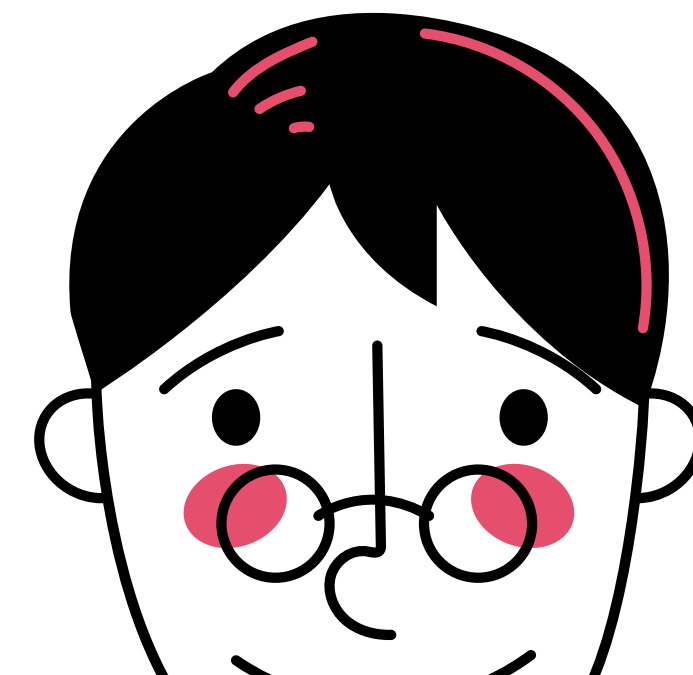
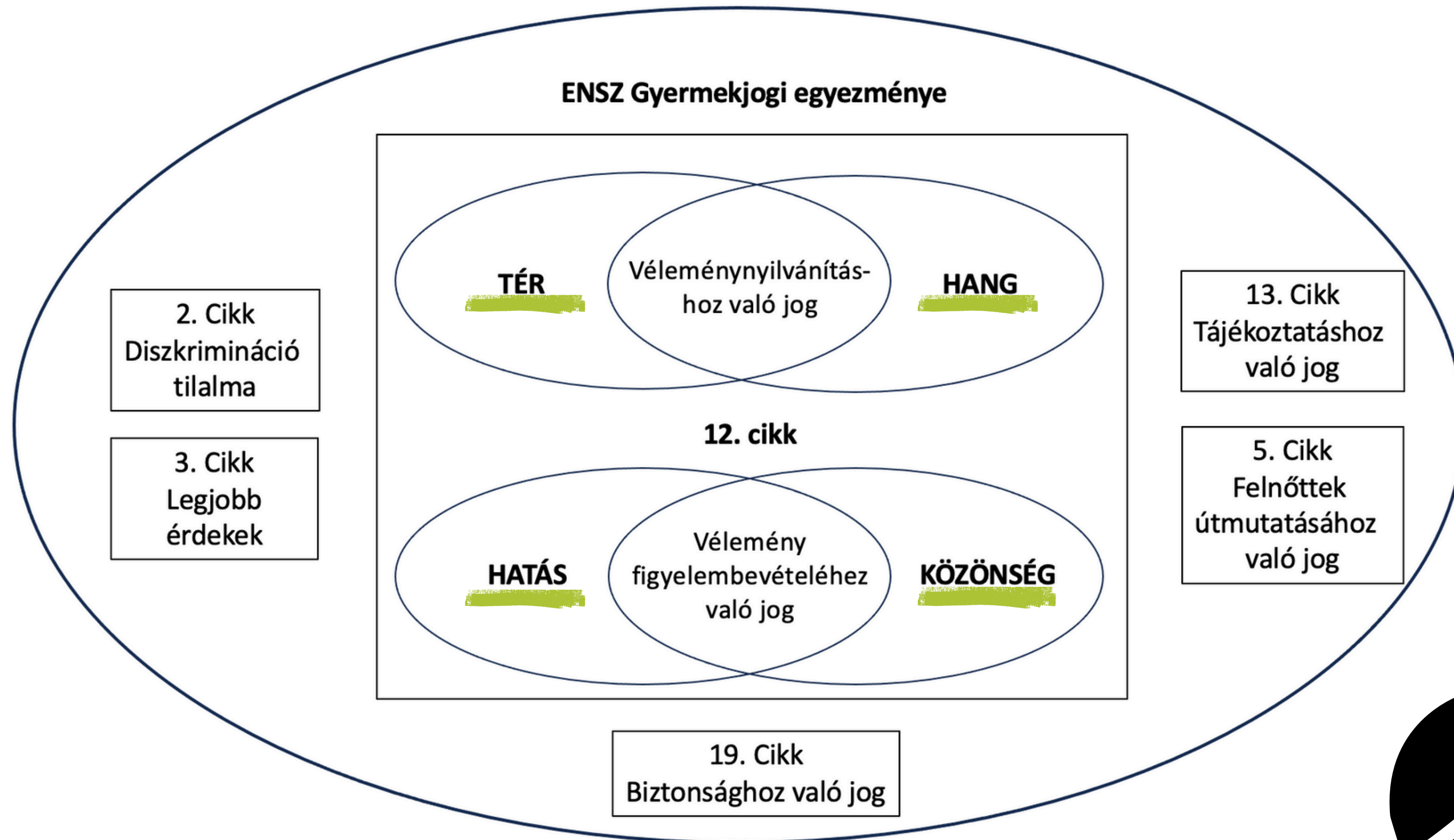
“...széles körben használják olyan **folyamatok** leírására, amelyek magukban foglalják a gyerekek és felnőttek közötti, **kölcsönös tiszteleten alapuló információcserét és párbeszédet**”

(UNCRC/C/GC/12 2009:5, saját fordítás)

GYERMEKRÉSZVÉTEL

**0-17 ÉVES
GYEREKEK**

**TÁJÉKOZTATÁSA
MEGHALLGATÁSA
BEVONÁSA**

MILYEN
SZEREPE
LEHET A
GYEREKEKNEK?

KONZULTATÍV
EGYÜTTMŰKÖDŐ
VEZETŐI

KEZDEMÉNYEZÉS

TERVEZÉS

ÉRTÉKESELÉS

VÉGREHAJTÁS

MONITORING

~~GYEREK MINT DÍSZLET
GYEREK, MINT ESZKÖZ
LÁTSZÓLAGOS SZEREP~~

ETIKAI ALAPELVEK

TRANSPARENCIA

ÖNKÉNTESSEG

TISZTELET

RELEVANCIA

GYEREKBARÁT MÓD

INKLUZIVITÁS

KÉPZÉssel MEGALAPOZOTT

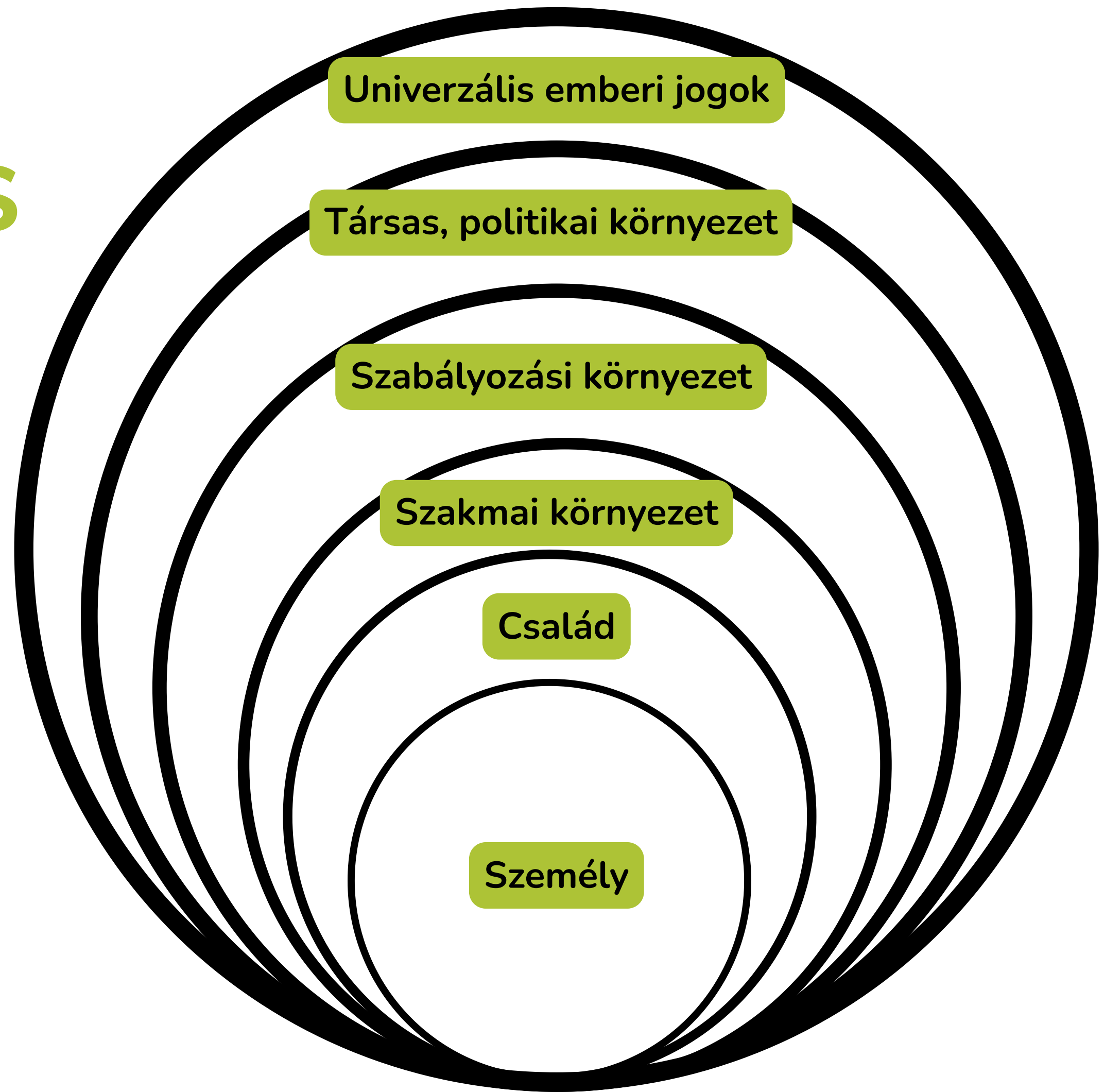
BIZTONSÁG ÉS KOCKÁZATÉRZÉKENYSÉG

ELSZÁMOLTATHATÓSÁG

UNCRC/C/GC/12, 2009

KONTEXTUS

MÉGSEM LEHETETLEN...

NEMCSAK VISELKEDÉS
AZ ÉRZÉSEK IGENIS SZÁMÍTANAK
INFORMÁLIS UTAK
FONTOS AZ ÉPÍTKEZÉS

HOGYAN

VONJUK BE A
GYEREKET?

ELKÖTELEZŐDÉS

CÉL, MOTIVÁCIÓ
VISSZATARTÓ GONDOLATOK

TERVEZÉS

ERŐFORRÁSOK
VÁRAKOZÁSOK
SZEREPEK
ÜTEMEZÉS
RÉSZTVEVŐ GYEREKEK
KAPCSOLATTARTÁS
KOMMUNIKÁCIÓ
KOCKÁZATOK
FORMA

FORMA

EGYÜTT/ EGYEDÜL

NEKED/ MÁSNAK

SZEMÉLYESEN/ ONLINE

SZÓBELI/ ÍRÁSOS/ NONVERBÁLIS MÓDON

EGYSZER/ TÖBBSZÖR

ÁLLANDÓ / VÁLTOZÓ RÉSZTVEVŐK

INTENZÍV/ ELNYÚJTOTT ÜTEM

TELJESEN ANONIM/ KIFELÉ ANONIM / AZONOSÍTHATÓ

NYILVÁNOS/ BIZALMI KÖRNYEZET

FORMA

TESTÜLET (DÖK)

SEGÍTŐ

PÁLYÁZAT

MEGFIGYELÉS

KÉRDŐÍV

FÓKUSZCSOPORT

SZAVAZÓLAP

ÜZENŐFAL

WORKSHOP

NYILVÁNOS BESZÉLGETÉS

INFORMÁLIS BESZÉLGETÉSEK

...

MIRE FIGYELJÜNK?

- ① ADJUNK TERET ARRA, HOGY A GYEREKEK MEGOSSZÁK A KÉRDÉSEIKET, ÉS KIFEJEZZÉK A VÉLEMÉNYÜKET.
- ② SEGÍTSÜK A GYEREKEKET, HOGY MEGTALÁLHASSÁK A SAJÁT HANGJUKAT, ÉS MEGFELELŐEN KIFEJEZZÉK AZT.
- ③ HALLGASSUK MEG, AMIT A GYEREKEK MONDANAK.
- ④ FONTOLJUK MEG ÉS VEGYÜK FIGYELEMBE A GYEREKEK VÉLEMÉNYÉT.

HIVATKOZÁSOK ÉS HASZNOS FORRÁSOK

- Bouma, H., López López, M., Knorth, E. J., & Grietens, H. (2018). Meaningful participation for children in the Dutch child protection system: A critical analysis of relevant provisions in policy documents. *Child Abuse & Neglect*, 79, 279–292.
<https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2018.02.016>
- Crowley, A., Larkins, C., & Pinto, L. M. (2020). Listen – Act – Change. Council of Europe Handbook on children’s participation. Council of Europe. <https://rm.coe.int/publication-handbook-on-children-s-participation-eng/1680a14539>
- Gal, T. (2017). An Ecological Model of Child and Youth Participation (SSRN Scholarly Paper 3539970). Social Science Research Network.
- Hart, R. A. (1992). Children’s participation: From tokenism to citizenship. UNICEF, International child development centre.
- Herczog, M. (2025). Kézikönyv a gyerekek részvételéről. Család, Gyermek, Ifjúság Közhasznú Egyesület.
- Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány anyagai: <https://hintalovon.hu/tudastar-gyerekreszvetel/>
- Lansdown, G. (2011). Every Child’s Right to be Heard. A Resource Guide on the UN Committee on the Rights of the Child General Comment No 12. Save the Children UK. <https://resourcecentre.savethechildren.net/library/every-childs-right-be-heard-resource-guide-un-committee-rights-child-general-comment-no-12>
- Lundy, L. (2007). „Voice” Is Not Enough: Conceptualising Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child. *British Educational Research Journal*, 33(6), 927–942.
- Németh, B. (Szerk.). (2023). Gyerekekkel a gyerekekért. A Gyerekrészvétel Munkacsoport tagszervezeteinek gyakorlata a gyerekek bevonására. Gyermekjogi Civil Koalíció. <https://gyermekjogicivilkoalicio.hu/wp-content/uploads/2023/07/Gyerekekkel-a-gyerekekert.pdf>
- Németh B., & Miklósi M. (2025). A gyerekrészvétel konceptuális modelljei. *Socio.hu Társadalomtudományi Szemle*, 31–54.
<https://doi.org/10.18030/socio.hu.2025.1.3>
- UN. (2009). General comment No. 12: The right of the child to be heard. UN Committee on the Rights of the Child.
<https://www.refworld.org/legal/general/crc/2009/en/70207>

KÖSZÖNÖM

nemeth.barbara.zeg@gmail.com